

Ikt. sz.: EUB/79-1/2013.

EUB-24/2013. sz. ülés
(EUB-113/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2013. szeptember 30-án, hétfőn, 11 óra 33 perckor
az Országház főemelet 61. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Egyeztetési eljárás - az úgynevezett intelligens határellenőrzési csomag</i>	
<i>a) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Unió tagállamainak külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok be- és kilépési adatainak rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer létrehozásáról [COM (2013) 95, 2013/0057 (COD)];</i>	
<i>b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a határregisztrációs rendszer és a regisztráltutas-program tekintetében az 562/2006/EK rendelet módosításáról [COM (2013) 96, 2013/0060 (COD)];</i>	6
<i>Egyeztetési eljárás - az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, diákcsere, javadalmazás ellenében végzett és javadalmazás nélküli gyakorlat, önkéntes szolgálat, valamint au pair-munkavégzés céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről [COM (2013) 151; 2013/0081 (COD)]</i>	6
<i>Simonné dr. Berta Krisztina szóbeli kiegészítése</i>	6
<i>Elnöki összefoglaló</i>	8
<i>Elnöki zárszó</i>	9

Napirendi javaslat

1. Egyeztetési eljárás - Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok idényjellegű munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről [COM (2010) 379, 2010/0210 (COD)];
2. Egyeztetési eljárás - az úgynevezett intelligens határellenőrzési csomag
  - a) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Unió tagállamainak külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok be- és kilépési adatainak rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer létrehozásáról [COM (2013) 95, 2013/0057 (COD)];
  - b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a határregisztrációs rendszer és a regisztráltutas-program tekintetében az 562/2006/EK rendelet módosításáról [COM (2013) 96, 2013/0060 (COD)];
(Tájékoztató az aktuális helyzetről)
3. Egyeztetési eljárás - az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, diákcsere, javadalmazás ellenében végzett és javadalmazás nélküli gyakorlat, önkéntes szolgálat, valamint au pair-munkavégzés céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről [COM (2013) 151; 2013/0081 (COD)]
(Tájékoztató az aktuális helyzetről)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Hörcsik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke

Firtl Mátyás (KDNP), a bizottság alelnöke

Ékes József (Fidesz)

Gyopáros Alpár (Fidesz)

Ivanics Ferenc (Fidesz)

Lipők Sándor (Fidesz)

Nógrádi Zoltán (Fidesz)

Dr. Szalay Péter (Fidesz)

Sáringer-Kenyeres Tamás (KDNP)

Káli Sándor (MSZP)

Dr. Szanyi Tibor (MSZP)

Balczó Zoltán (Jobbik)

Bana Tibor (Jobbik)

Mile Lajos (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Bebes István (Fidesz) dr. Szalay Péternek (Fidesz)

Dr. Braun Márton (Fidesz) Ivanics Ferencnek (Fidesz)

Nógrádi Zoltán (Fidesz) megérkezéséig Lipők Sándornak (Fidesz)

Ughy Attila (Fidesz) dr. Hörcsik Richárdnak (Fidesz)

Sáringer-Kenyeres Tamás (KDNP) megérkezéséig Firtl Mátyásnak (KDNP)

Káli Sándor (MSZP) megérkezéséig dr. Szanyi Tibornak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Simonné dr. Berta Krisztina helyettes államtitkár (Belügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 33 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Hölgyeim és Uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat, köszöntöm az Országgyűlés munkatársait, a sajtó képviselőit.

A mai napi első teendőnk a határozatképeség megállapítása. Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes. Eseti képviseleti megbízást jelentek be: Hörcsik Richárd képviseli Ughy Attilát; Firtl Mátyás alelnök úr Sáringer-Kenyeres Tamást; Lipők Sándor Nógrádi Zoltánt; Ivanics Ferenc Braun Márton képviselő urat; Szalay Péter pedig Bebes Istvánt.

A képviselőtársaim írásban megkapták a napirendi javaslatomat. A mai napra három napirendi pontot terveztünk, mind egyeztetési eljárás.

Az 1. napirendi pontunk: egyeztetési eljárás - az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok idényjellegű munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről. Itt a bizottság állásfoglalásának a kialakítása lesz. Zárt ülést fogok majd elrendelni.

A 2. napirendi pont szintén egyeztetési eljárás az úgynevezett intelligens határellenőrzési csomagról.

A 3. napirendi pont: az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, diákcseré, javadalmazás ellenében végzett és javadalmazás nélküli gyakorlat, önkéntes szolgálat, valamint au pair-munkavégzés céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről. Itt is - hasonlóan a 2. napirendi ponthoz - tájékoztatást hallgatunk meg az aktuális helyzetről.

Tisztelettel kérdezem, hogy a napirendi javaslattal kapcsolatban van-e valakinek kérdése, véleménye. *(Nincs jelzés.)* Nem látok ilyet. Ki az, aki támogatja a napirendi pontokat? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy egyhangúlag elfogadta a bizottság.

Tisztelt Bizottság! Az 1. napirendi pontunk tárgyalásához kezdünk, amely az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok idényjellegű munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről. Köszöntöm a napirendi pont előadóját, Simonné dr. Berta Krisztina helyettes államtitkár asszonyt a Belügyminisztérium részéről.

Az államtitkár asszony nagyon sokszor vett már részt bizottsági ülésünkön, úgyhogy úgy is mondhatnám, hogy tiszteletbeli tagunk.

Tisztelt Bizottság! Zárt ülést kell elrendelnem, tehát csak a jogosítvánnyal rendelkező munkatársak lehetnek jelen.

(A bizottság 11 óra 33 perctől 12 óra 01 percig zárt ülést tartott, melyről külön jegyzőkönyv készült.)

Egyeztetési eljárás - az úgynevezett intelligens határellenőrzési csomag

a) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Unió tagállamainak külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok be- és kilépési adatainak rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer létrehozásáról

b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a határregisztrációs rendszer és a regisztráltutas-program tekintetében az 562/2006/EK rendelet módosításáról;

Egyeztetési eljárás - az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, diákcsere, javadalmazás ellenében végzett és javadalmazás nélküli gyakorlat, önkéntes szolgálat, valamint au pair-munkavégzés céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről

ELNÖK: Rátérünk a 2-3. napirendi pontra. Most már nyílt ülés van, tessenek szólni a munkatársaknak, hogy nyugodtan bejöhetnek, akik érdeklődnek a téma iránt.

Mivel már belekaptunk a 2. és a 3. napirendi pontba, én azt javaslom, hogy a 2. és 3. napirendi pontot próbáljuk meg együtt tárgyalni. A 2. az úgynevezett intelligens határellenőrzési csomag, a 3. az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, diákcsere, javadalmazás ellenében végzett és javadalmazás nélküli gyakorlat, önkéntes szolgálat, valamint au pair-munkavégzés céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről.

Tisztelt Bizottság! A 2. napirendi pontról, az úgynevezett intelligens határellenőrzési csomaggal kapcsolatos egyeztetési eljárásról: ez 2013. május 6-án indult el. A véleményalkotásra felkért állandó bizottság a Honvédelmi és rendészeti bizottság, amely véleményét várhatóan a közeljövőben fogadja el. A kormányzati tárgyalási álláspontjavaslatot 2013 májusában megkapta a bizottságunk, tehát a mai ülésünkön egy tájékoztatót szeretnénk meghallgatni a csomag főbb elemeiről, illetve a tanácsi döntéshozatal állásáról.

A 3. napirendi pont a kutatási és tanulmányi céllal történő beutazás és tartózkodás feltételeiről szóló irányelvtervezet, amelyről a Bizottság 2013 májusában kezdeményezett egyeztetési eljárást. Az induló tárgyalási álláspontjavaslatot még májusban megküldte részünkre a Külügyminisztérium. A mai ülésünkön tehát egy általános tájékoztatót szeretnénk meghallgatni az irányelvtervezet céljáról, tartalmáról, valamint, hogy a május óta eltelt időszakban mi történt.

Tájékoztatom a bizottságot, hogy az Országgyűlés Foglalkoztatási és munkaügyi bizottsága 2013. szeptember 16-án tárgyalta ezt az uniós tervezetet, és véleményében alapvetően támogatóan nyilatkozott a javaslatról.

Tisztelt Államtitkár Asszony! Kérem, hogy röviden ismertesse a 2. és a 3. napirendi pontot, és utána megnyitom a kérdéseket. Tessék parancsolni!

Simonné dr. Berta Krisztina szóbeli kiegészítése

SIMONNÉ DR. BERTA KRISZTINA helyettes államtitkár (Belügyminisztérium):
Köszönöm szépen, elnök úr. Ez az intelligens határellenőrzési csomag tulajdonképpen gondolatilag 2008-ban merült fel. A célja az volt, és végső soron ma is ez a célja, hogy két, nagyon nehezen összeegyeztethető követelményt megpróbáljon összehozni, az egyik követelmény a biztonság fokozása, a másik pedig az utazás megkönnyítése.

Az utazás megkönnyítését azért tűzi célul, mert hiszen a forgalmi adatok mutatják, hogy olyan mértékben emelkedik a különböző határokon évente átlépők száma, hogy azt az eddigi, hadd nevezem úgy, hogy hagyományos módon kezelni a végtelenségig nem lehet, mert gyakorlatilag az állampolgárok teljes létszáma akkor határőrizetre kéne, hogy szakosodjon. Tehát teljesen nyilvánvaló, hogy a biztonsági igényekből nem szeretne senki

leadni, viszont egyre nagyobb mértékben a fejlett technológiák irányába kell elmozdulni, és nem az emberi ellenőrzés irányába.

Ennek jegyében végezetül is ebben a csomagban most három rendelet szerepel. A három rendeletről kettő új elem, a harmadik a schengeni határellenőrzési kódex szükséges módosítása, amit a két új elem hoz. A két új elem egyike - és ebben a magyar álláspont és a tagállamok többségéé nagyon egyezik - az egységes európai beléptetési és kiléptetési rendszer. Magyarország azon 13 ország között van, ahol van nemzeti beléptetési és kiléptetési rendszer, ez nyilván meghatározza a tudatunkat és a hozzáállásunkat is. Hogy ez miért jó? Egyszerűen a biztonságot szolgálja. Ma hiába van egy nemzeti rendszerünk, igazán ellenőrzésre, arra, hogy a mi határainkon belépett harmadik állampolgár túltartózkodik, meddig tartózkodik túl, elment, nem ment el, semmiféle ellenőrzési lehetőségünk nincsen, csak abban az esetben, ha a magyar külső határon lépett ki. Ha Magyarországot a belső határok felé hagyta el, az Unió egésze felé, akkor képtelenek vagyunk követni.

Ebből kifolyólag egy ilyen egységes rendszer arra lenne képes, hogy kövesse a harmadik állampolgárok mozgását olyan értelemben, hogy egyértelműen kiderül, ha túltartózkodik. Tudni kell, hogy az illegális migránsok jelentős száma, nagyobb száma nem abból adódik, hogy illegálisan lépik át a külső határt, hanem abból, hogy a legalitáson túl, tehát a legálisan engedélyezett határidőn túl, messze túltartózkodik. Tehát rendészeti szempontból ez nagyon jó lenne.

Az utasok szempontjából az lenne nagyon jó ugyanennél a javaslatnál, hogy megszűnne ez az eléggé elavult módszer, a pecsételési módszer, tehát hogy minden egyes belépésnél pecsételni kell.

Őszintén szólva ennél az egységes rendszernél két olyan elem van, amihez Magyarország is ragaszkodik, és a tagállamok egy jelentős része is ragaszkodna. Az egyik elem - ez is kísértetiesen már máshol is visszaköszönt -, hogy az így nyert adatokhoz a rendészeti szerveknek, tehát ne csak a határellenőrzési szerveknek, hanem más rendészeti célból is hozzá lehessen férni. Ennek a tárgyalása folyik, a tagállamok zöme így gondolja.

A másik abszolút költségvetési és műszaki-technikai jellegű. Ahogy mondtam, 13 tagállamnak van saját rendszere. Nyilván ez a 13 tagállam, köztük Magyarország is úgy gondolkodik, hogy valami olyan technikai megoldás kéne, ami hálózatos, tehát hogy a saját rendszerünket ne kelljen kidobni. Mondjuk, a mi rendszerünk jó tízéves, de van, akinek ennél frissebb, tehát kvázi nem olyan régen komoly összegeket fektettek bele.

A bizottsági javaslat nem ebből indult ki, tehát ez is abszolút függő kérdés pillanatnyilag, hogy a technikai megoldása hogyan lenne. A bizottsági javaslat abból indult ki - és feltételezem, hogy azért ennek is van egy komoly logikája -, annak az volt az alapja, hogy egész Európa, mondjam úgy, hogy megjárta, legalábbis költségekben jóval-jóval magasabb költséggel jött létre a schengeni információs rendszer második fázisa, mint ami tervezve volt, és jó tízéves átfutással, aminek - mondja a Bizottság - az egyik oka pontosan az volt, hogy a sok nemzeti rendszer központi rendszerrel való összehangolása lassította és nehezítette a folyamatot. Tehát ők arra tesznek javaslatot, hogy egy teljesen új, a központi elgondolásokon alapuló rendszer jöjjön létre, és ne úgy, hogy az egyes tagállamok meglévőjét fűzzék össze. Ez egyelőre egy nyitott kérdés. A magyar álláspont az, ami a 13-é is, hogy a nemzeti rendszerünk kerüljön felhasználásra.

De azt azért el kell mondanom, hogy ebben szinte teljes a tagállamok egyetértése olyan szempontból is, hogy hasznos lenne egy ilyen rendszer több szempontból is, és igazándiból a megvalósítás módján van a vita, de a rendszert általában támogatják a tagállamok.

Sokkal vitatottabb a másik elem. A másik elem elsődlegesen az utasok kényelmét szolgálná, tehát az átlépést gyorsítaná. Ez a regisztrált utazók programja lenne, ami hasonló a mostani amerikai ESTA-rendszerhez, tulajdonképpen azt tenné lehetővé bizonyos utazói

kategóriáknak, nyilván azon kategóriáknak, akik üzleti, kereskedelmi vagy egyéb célokból, de gyakran utaznak. Tehát nekik lenne értelme elektronikusan egy előzetes utazási engedélyt kérni, önékik akkor erről lenne egy elektronikus visszaigazolások - direkt mondom ilyen kacifántosan -, amivel gyakorlatilag a belépésük megkönnyebbedhetne.

Ez a regisztrált utas-program akkor működne tökéletesen, ha minden határátkelőhelyen megvalósulna az, ami most már Spanyolországban, Franciaországban számos repülőtéren működik, az elektronikus kapuk, ahová ezt a biometrikus visszaigazolást odaérintve a kapu felnyílik, és automatikusan, pillanatok alatt mindenféle ellenőrzés nélkül az a kör bejöhethet, aki a regisztrált utazók kategóriájába tartozik. Az egy másik kérdés, hogy ebben az első fázisában az automatikus kaput nem kívánja meg a rendelettervezet javaslata. Valahol a jövőben akkor is ez lesz belőle.

Több vitatott kérdés van ennél. Az egyik, hogy ez a regisztrált utas kategória, tehát akik különböző üzleti, legális célból rendszeresen utaznak, és akiknél ez lehetővé lenne téve, a jelenlegi számítások szerint nagyon alacsony szám. 4-5 millió utas van most körülbelül, és ez az utazók 1,5 százaléka lenne. Ehhez képest viszont ennek a költségvonzata horribilis. 712 millió eurós költséget becsült a Bizottság indulóban. Hangsúlyozom, hogy a Schengeni Információs Rendszer körülbelül a hatszorosa lett az indulóban becsültnek. Tehát ez 210 milliárd forint, és akkor 4-5 millió ember igazi kényelmét szolgálná. Tehát itt egy nagyon erős kérdőjel és ellenállás van a tagállamokban.

A harmadik tagállami kétkedési csoportba Magyarország is beletartozik, mi ugyanis azt mondjuk, hogy ez ragyogóan tud működni, ahol kipróbálásra is került, a repülőtereken, esetleg a nagy hajókikötőkben is, viszont a szárazföldi határokon nem túl szerencsés.

Ha gondolunk a mi szárazföldi határainkra, mondjuk, a hosszú távon schengeni külső határnak maradónak ukrán és szerb határra, ez azt jelenti, hogy mindenhol a határátkelőhelyeket át kell alakítani, és hiába alakítjuk ki a határátkelőhelyeket úgy. A határátkelőhely átalakítása nem olyan borzasztóan nagy költség. Költség persze, de az, hogy plusz egy-egy sávot a belépő és a kilépő oldalon képezünk, nem olyan vészes, csak az egész megkérdőjelezi az, hogy ezek külső határok, ezeken folyik vámellenőrzés. A vámellenőrzésre ez a gyorsító rendszer nem vonatkozik, márpedig pont ezen országokból, mondjuk, a kettő közül is kiemelten Ukrajna viszonylatában pontosan a mostani sorokból is tudjuk, hogy a nagymérvű csempészet miatt a vámellenőrzés az, ami nagyon erős, és ami feltartja a sort. Ebben az esetben kifejezetten kontraproduktív is lehetne egy-egy határátkelőhelyen a szárazföldi határon.

Tehát a magyar álláspont az, hogy egyrészt mindenképpen meg kell fontolni, hogy ezt a technikai megoldást nem lehetne-e más, a VIS-rendszerrel, biometrikus útlevéllel kiváltani. *(Káli Sándor megérkezik az ülésre.)*

Még egy technikai aggály van: a bizottsági javaslat tokenekkel, tehát nem a biometrikus útlevéllel, hanem egy külön jelzőrendszerrel adná vissza az elektronikus igazolást, tehát egy tokent hordana magánál ez a kategória, ami megint költségigényes. Tehát fő gond a költségekkel van, arányítva az utazóközönséghez, amelyre ez vonatkozik, a tokenes technikai megoldáshoz, és az elvi célkitűzés, hogy ne legyen kötelező a szárazföldi határokon, csak ahol a tagállam annak értelmét látja.

Itt tartunk pillanatnyilag. A magyar álláspont kísértetiesen egybevág nagyon sok elemében a többi tagállam álláspontjával.

Köszönöm szépen.

Elnöki összefoglaló

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem tudom, hogy a harmadik napirendi ponttal - ez a harmadik állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, satöbbi, céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről szól - kapcsolatban is... *(Jelzésre:)*

Természetesen, csak ha még kérdés merül föl - csak a képviselőtársaimnak mondom, hogy két napirendi pontot tárgyalunk együtt - bármelyikkel kapcsolatban, nyugodtan tehetnek föl kérdéseket.

A kérdéseket, véleményeket megnyitom. Kinek van kérdése, véleménye? *(Nincs jelzés.)* Azt hiszem, nagyon alapos volt államtitkár asszony. Természetesen ezzel a témával még fogunk foglalkozni, hiszen mind a két témával kapcsolatban a jelenlegi helyzetet hallgattuk meg.

Köszönjük államtitkár asszonynak, hogy a magyar érdekeket képviselve egy rövid tájékoztatót adott mindkét olyan kérdésről, ami bennünket érint, különösen minket, akik határ mellett élünk, gondolok arra, hogy nagyon sok véleményt, kritikát hallok az ukrán-magyar határátkelőről, a lassúságról.

Ezeket a véleményeket azért jó hallani, mert ezek végére lassan, remélhetőleg másfél éven belül pont kerül a Tanács részéről is, hogy akkor mi lesz a végső, olyan megoldás, ami nagyban segítené vagy segítheti például az ukrán-magyar határátkelőket, és különösen nem annyira a turistákat, mint az üzletembereket, akik oda-vissza órákat várnak, és elmegy a kedvük a várakozás után, mert sokszor, hadd ne mondjam, hogy bizonyos szervek vegzálása miatt ilyenek is előfordulnak; emberek vagyunk, sokszor nagyon nehéz a határvédelmi szervekkel szót érteni. A lényeg az, hogy jó volna ezt felgyorsítani mindkét országnak, különösen Magyarországnak, a magyar üzletberek számra, akik Szabolcs, Szatmár, Bereg, Zemplén vármegyében élnek, hogy ezt minél hamarabb rendezzük.

Ha nincs kérdés, tisztelt képviselőtársaim, szeretném megköszönni államtitkár asszonynak a tájékoztatóját. Bizonyára hamarosan vissza fog jönni mindkét téma a bizottságunk elé. Köszönöm szépen.

Elnöki zárszó

Végül tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a bizottságunk következő, holnapi ülésére 8 óra 30 perckor kerül sor a Delegációs teremben, főemelet 40. szám. A napirendi pontunk a Magyar Európai Üzleti Tanács 2013. évi "Bizalom és hitelesség" című jelentésének megvitatása a HEBC tagjaival. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy ezt a dokumentumot mindenkinek még a múlt héten eljuttattuk.

Én arra kérem képviselőtársaimat, hogy bár a korai kezdés nem kedvez a bizottság ülésének, de mégis jöjjenek el. Nem szeretném, ha szegénységi bizonyítványt állítanánk ki a bizottságunkról. Mindig fontos tanácsot adnak nekünk ezek az üzletemberek. Tehát holnap 8 óra 30 perckor találkozunk a Delegációs teremben.

Köszönöm szépen. A bizottsági ülést bezárom. Viszontlátásra.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 20 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Nánásiné Czapári Judit